

Mediacja w sprawach podatkowych – podsumowanie wyników ankiety internetowej

Autorka badania

dr Sabina Kołodziej

Wyniki zostały zaprezentowane w dniu 17.12.2025 podczas konferencji:

Mediacja w prawie podatkowym – w poszukiwaniu równowagi między interesem publicznym a ważnym interesem podatnika

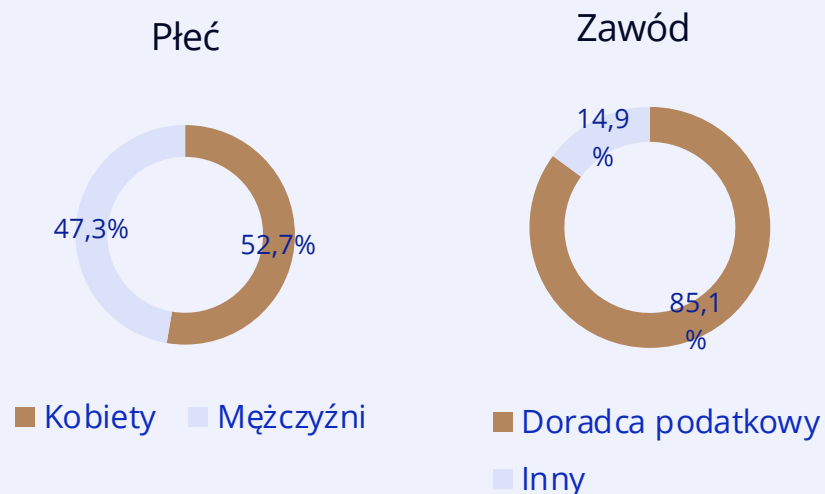
Cele badania

Poznanie opinii doradców podatkowych oraz przedstawicieli innych zawodów na temat:

- postrzeganych potencjalnych korzyści i zagrożeń stosowania mediacji w postępowaniach podatkowych
- możliwości zastosowania mediacji podatkowych w wybranych postępowaniach prowadzonych przez organy Krajowej Administracji Skarbowej (KAS)
- warunków stosowania mediacji podatkowych

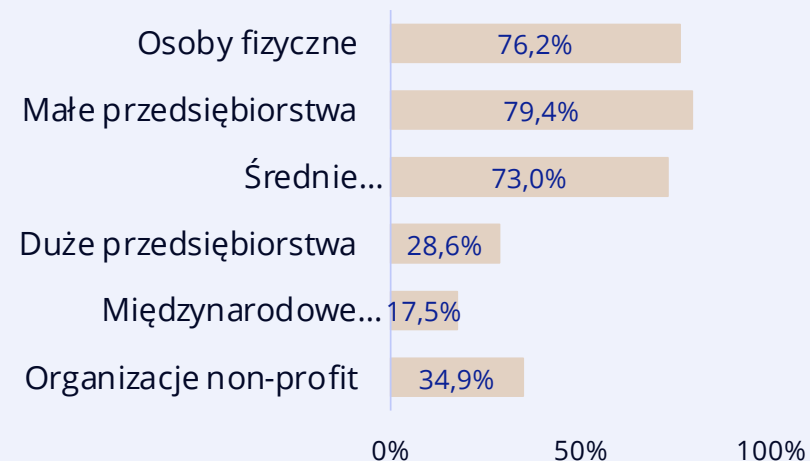
Kim byli respondenci?

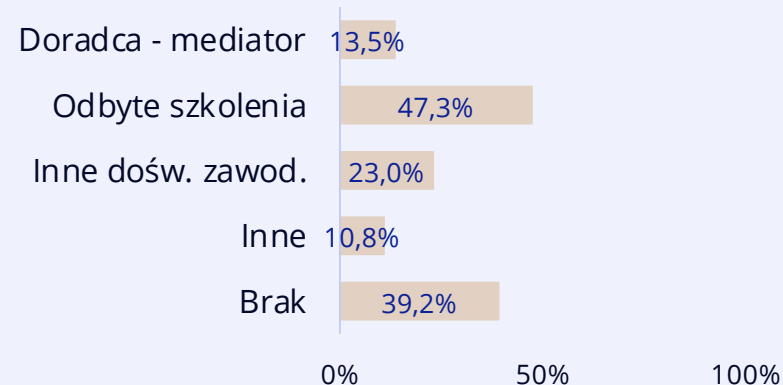
Średnia długość stażu zawodowego doradców podatkowych:
16,01 lat

Badanie przeprowadzono w terminie **7-30 listopada 2025r**
Liczba respondentów **N = 74 osoby** (Średnia wieku = 48,62)

Rodzaj podmiotów, na rzecz których świadczone są usługi doradztwa podatkowego przez respondentów

Mediacje podatkowe – doświadczenie respondentów

Kim byli respondenci?

- Zdecydowaną większość respondentów stanowili doradcy podatkowi (85,1%) świadczący usługi doradztwa na rzecz osób fizycznych oraz MŚP.
- Wśród respondentów nieznacznie przeważali mężczyźni (52,7%).
- Średni staż pracy doradców podatkowych wynosił 16,01 lat.
- Prawie połowa (47,3%) badanych odbyła szkolenia z zakresu mediacji, lecz jedynie co dziesiąty respondent (13,5%) był doradcą podatkowym – mediatorem. Łącznie jedna trzecia respondentów (33,8%) miała doświadczenie z zakresu mediacji z innych obszarów.

**KOZ
MIN
SKI**
UNIVERSITY

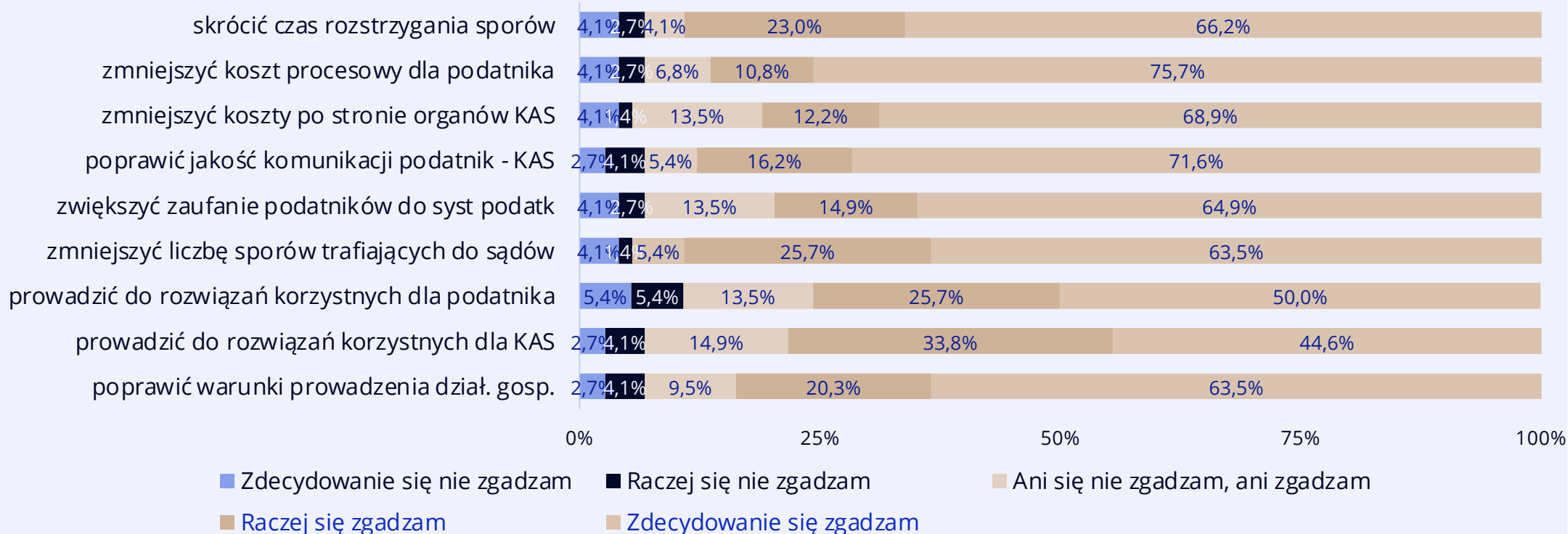
GLOBAL NETWORK FOR
ADVANCED MANAGEMENT

Opinie o korzyściach, ryzykach oraz wyzwaniach mediacji podatkowych

Postrzegane potencjalne korzyści i szanse

Mediacja może...

Postrzegane potencjalne korzyści i szanse

Respondenci pozytywnie ocenili możliwość wystąpienia wszystkich wymienionych w ankiecie potencjalnych korzyści i szans związanych z wprowadzeniem mediacji do postępowań podatkowych.

Wśród najczęściej antycypowanych przez respondentów korzyści i szans były:

- Zmniejszenie liczby sporów trafiających do sądów
- Skrócenie czasu rozstrzygania sporów
- Poprawa jakości komunikacji na linii podatnik – KAS
- Zmniejszenie kosztu procesowego dla obu stron
- Poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Wskazuje to na dużą otwartość respondentów na zastosowanie mediacji w postępowaniach podatkowych.

**KOZ
MIN
SKI**
UNIVERSITY

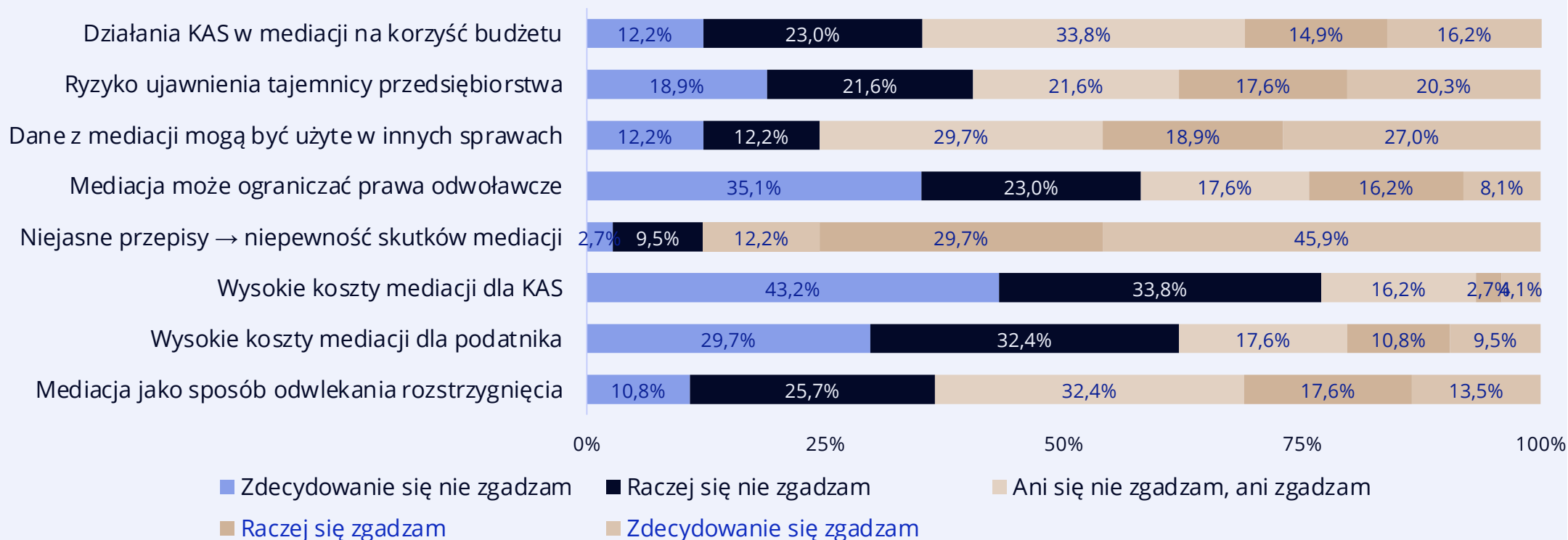
GLOBAL NETWORK FOR
ADVANCED MANAGEMENT

EUonAIR
European University
Ranking

EUonAIR
European University
Ranking

Postrzegane potencjalne ryzyka i zagrożenia

Postrzegane potencjalne ryzyka i zagrożenia

Respondenci wskazywali także na możliwość wystąpienia ryzyk i zagrożeń związanych z wprowadzeniem mediacji do postępowań podatkowych.

Ponad 75% respondentów przyznało, że brak przepisów lub niejasności legislacyjne mogą powodować niepewność co do skutków mediacji.

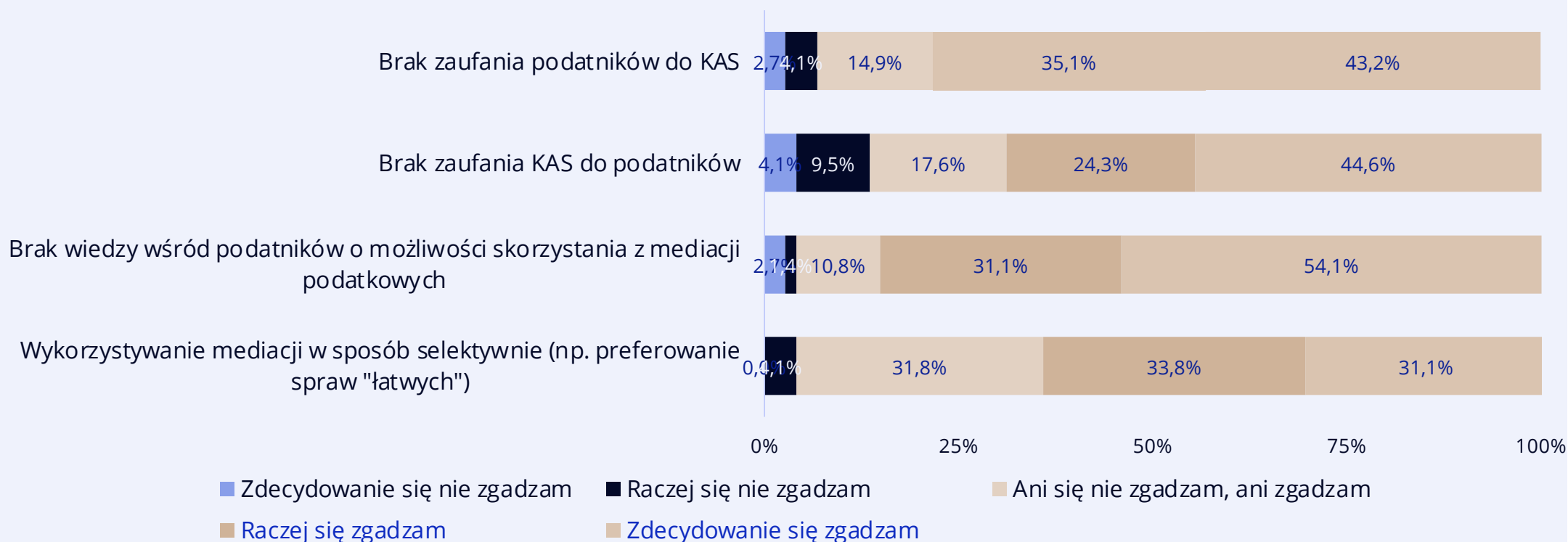
W mniejszym stopniu respondenci wskazywali na następujące ryzyka:

- Wykorzystania danych z mediacji w innych sprawach
- Ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa
- Działań KAS na korzyść budżetu państwa
- Użycia mediacji jako sposobu na przedłużanie postępowania.

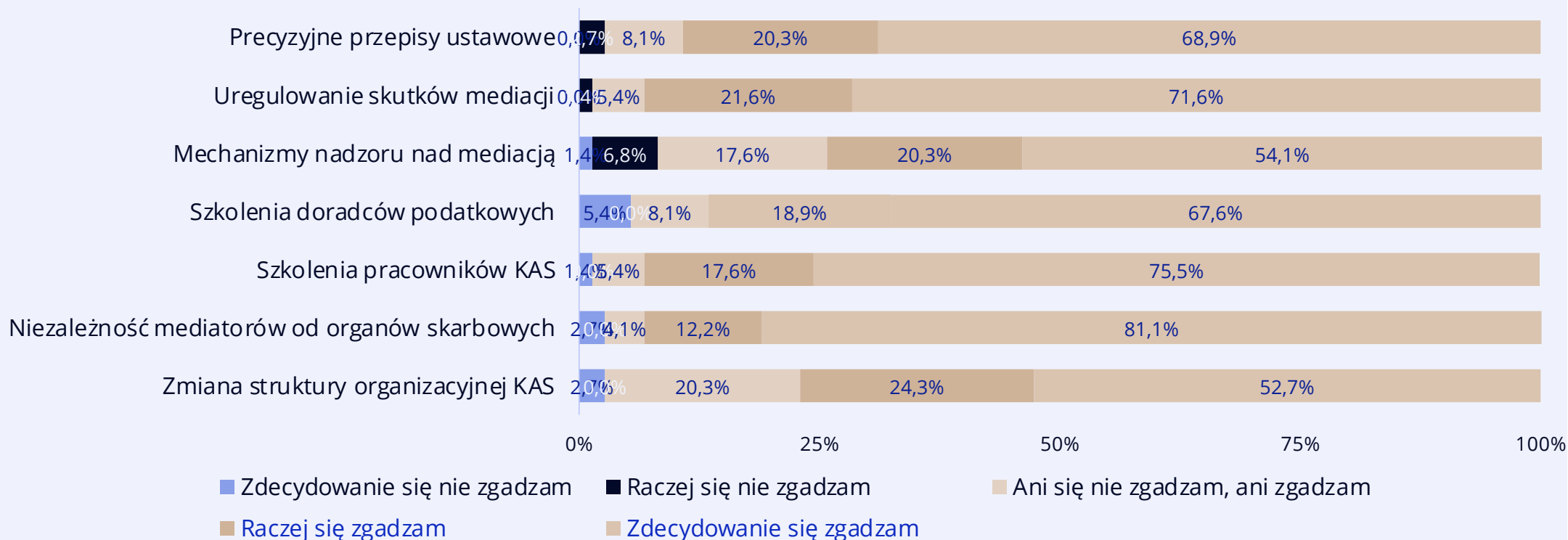
Wyzwania i warunki funkcjonowania mediacji

Czynniki, które mogą ograniczyć wykorzystanie mediacji podatkowych to:

Wyzwania i warunki funkcjonowania mediacji

Warunki skutecznego funkcjonowania mediacji podatkowych to:

Wyzwania i warunki funkcjonowania mediacji

Respondenci byli zgodni, iż wprowadzenie mediacji podatkowych wymaga zmian, zarówno po stronie podatników, administracji skarbowej, jak i doradców podatkowych.

Do największych wyzwań w tym zakresie zaliczono:

- Brak wiedzy wśród podatników o możliwości zastosowania mediacji podatkowych
- Brak wzajemnego zaufania między podatnikami i KAS
- Ryzyko selektywnego korzystania z mediacji.

Warunki skutecznego wprowadzenia mediacji odnoszą się do:

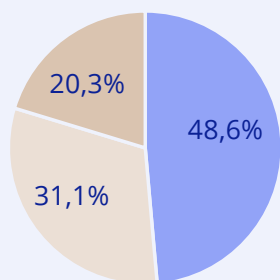
- Precyzyjnych przepisów i uregulowania skutków mediacji
- Niezależności mediatorów od organów skarbowych
- Szkoleń dla doradców podatkowych oraz pracowników KAS.

Możliwości zastosowania mediacji w postępowaniach podatkowych

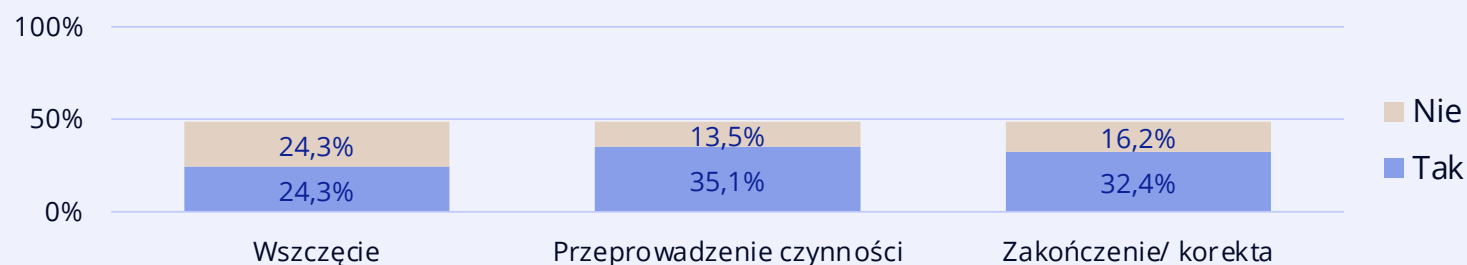
Możliwości zastosowania mediacji w wybranych postępowaniach podatkowych

Czynności sprawdzające

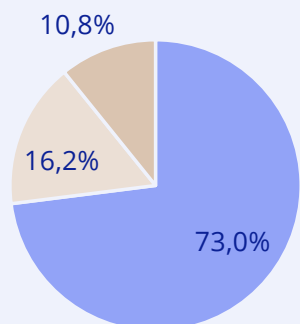

■ Tak ■ Nie ■ Trudno powiedzieć

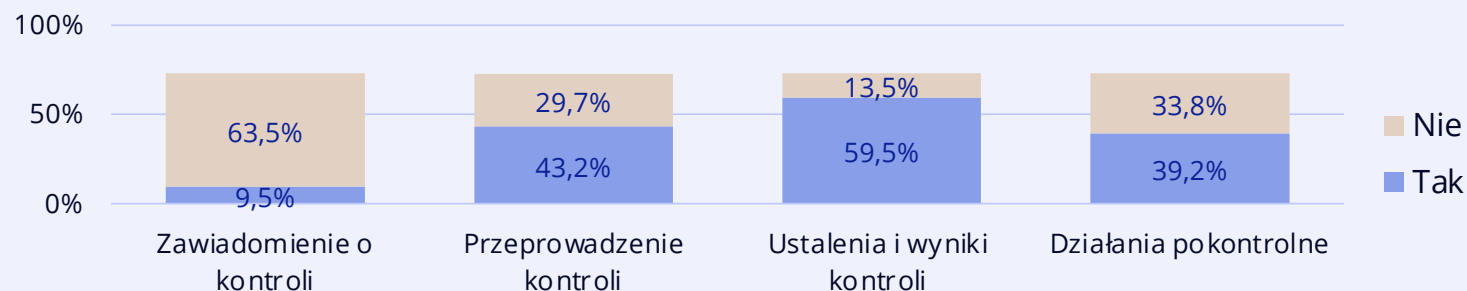
Na którym etapie?

Kontrola podatkowa

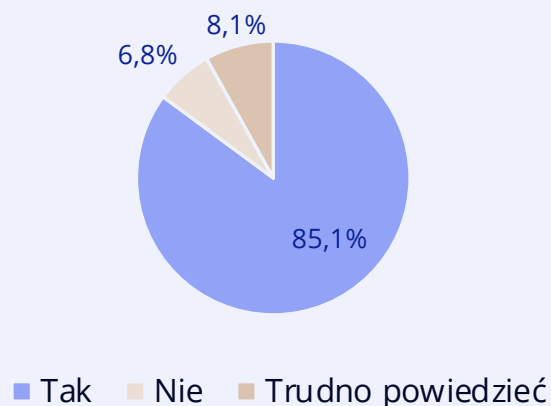

Na którym etapie?

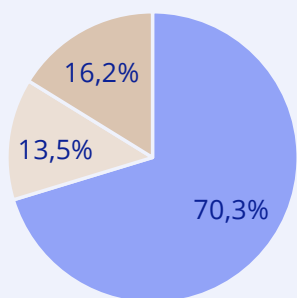

Możliwości zastosowania mediacji w wybranych postępowaniach podatkowych

Postępowanie podatkowe

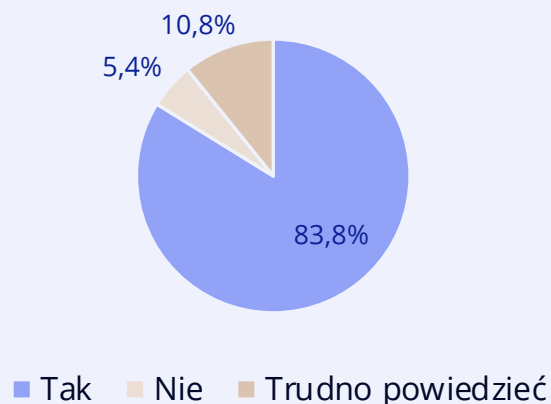

Kontrola celno - skarbowa

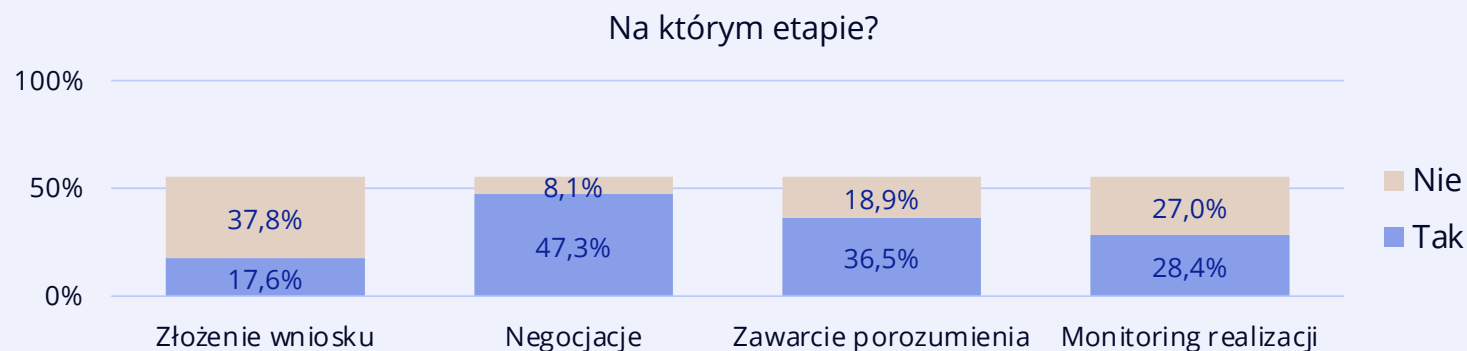
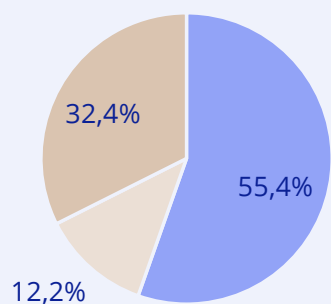

Możliwości zastosowania mediacji w wybranych postępowaniach podatkowych

Postępowanie podatkowe w sprawie ulg w spłacie zobowiązań

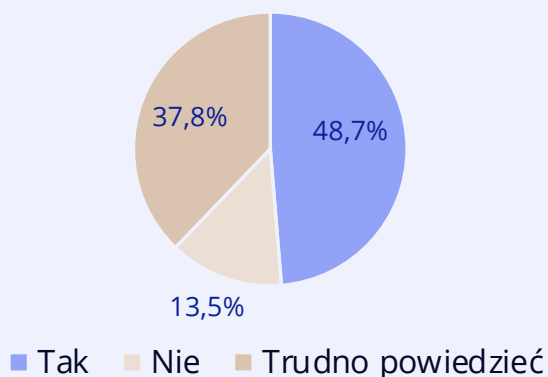

porozumień inwestycyjnych

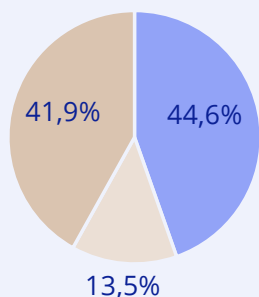

Możliwości zastosowania mediacji w wybranych postępowaniach podatkowych

Postępowanie podatkowe w sprawie opinii zabezpieczającej

opinii zabezpieczającej w sprawie opodatkowania wyrównawczego

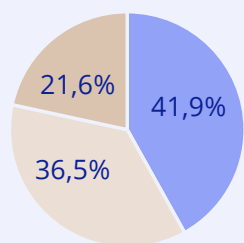

**KOZ
MIN
SKI**
UNIVERSITY

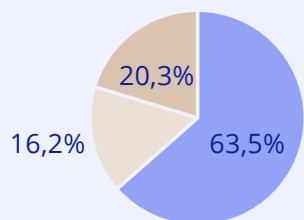
Możliwości zastosowania mediacji w wybranych postępowaniach podatkowych

Postępowanie podatkowe w sprawie interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego

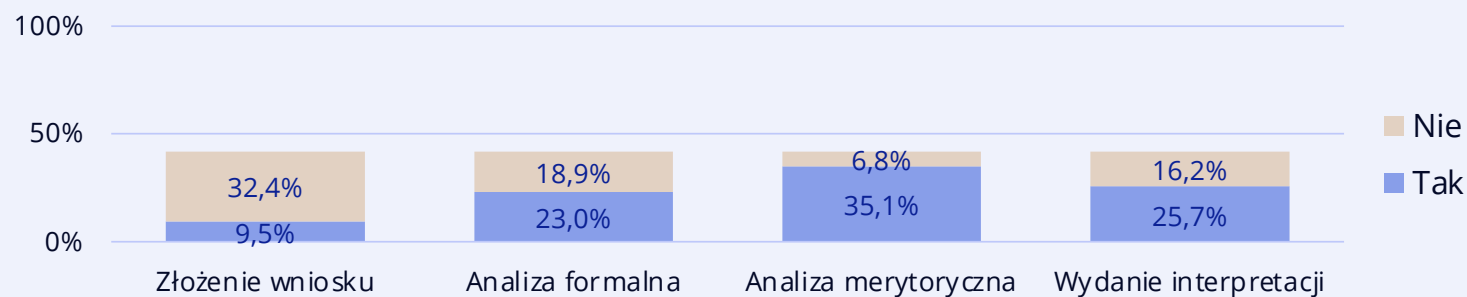

■ Tak ■ Nie ■ Trudno powiedzieć

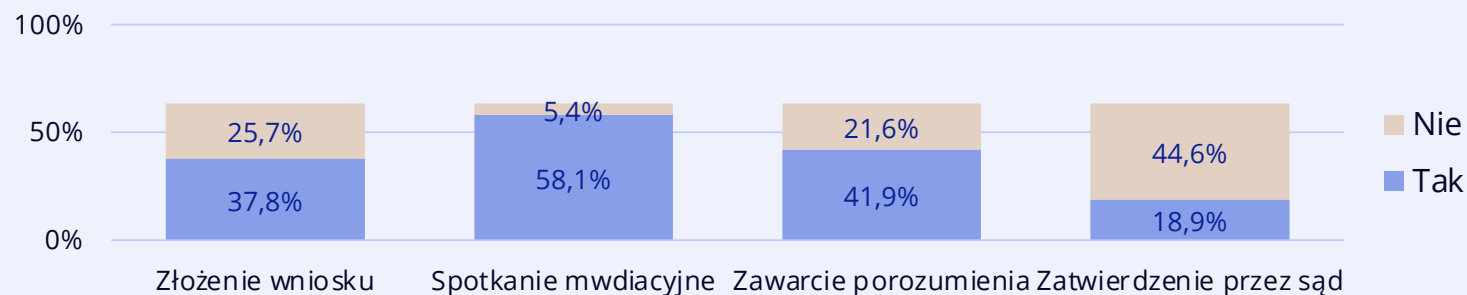
mediacji w sprawach podatkowych przed sądami administracyjnymi

Na którym etapie?

Na którym etapie?

**KOZ
MIN
SKI**
UNIVERSITY

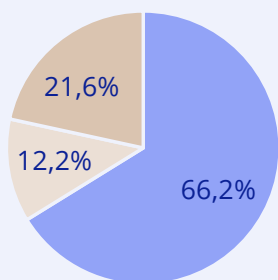

GLOBAL NETWORK FOR
ADVANCED MANAGEMENT

Możliwości zastosowania mediacji w wybranych postępowaniach podatkowych

Rozprawa podatkowa

■ Tak ■ Nie ■ Trudno powiedzieć

Respondenci dostrzegali możliwość zastosowania mediacji w przypadku każdego z analizowanych postępowań podatkowych.

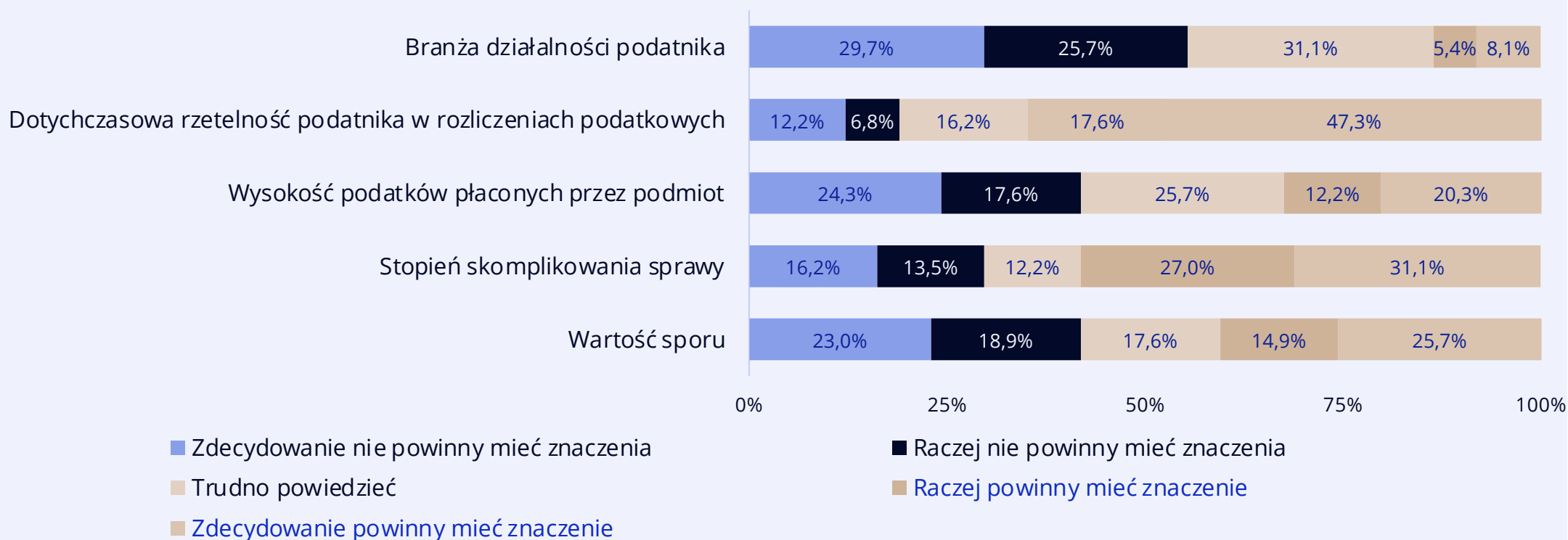
W największym stopniu w odniesieniu do:

- Postępowania podatkowego
- Kontroli podatkowej oraz kontroli celno – skarbowej.

Etapy postępowań, w których – zdaniem respondentów – mediacja byłaby uzasadniona, dotyczyły przede wszystkim analizy merytorycznej sprawy, w mniejszym stopniu kwestii formalno-proceduralnych.

Przesłanki decydujące o możliwości zastosowania mediacji podatkowej

W jakim stopniu poniższe przesłanki powinny decydować o możliwości zastosowania mediacji podatkowej:

Podsumowanie

- Doradcy podatkowi zgodnie oceniają, że mediacje podatkowe mogą przynosić korzyści, zarówno dla podatników, jak i dla administracji skarbowej.
- Największe ryzyko: niepewność skutków mediacji wynikająca z braku przepisów.
- Wdrożenie mediacji powinno być poprzedzone szkoleniami dla doradców i pracowników KAS.
- Potencjał mediacji dostrzegany jest we wszystkich badanych postępowaniach podatkowych, głównie na etapie analizy merytorycznej.
- Najczęściej wskazywane dodatkowe przesłanki: historia podatnika, stopień skomplikowania sprawy.

